

**Devon
Partnership**

**Służby ratunkowe
Emergency Services**

Policja, Straż Pożarna, Pogotowie, Straż Przybrzeżna

W nagłym przypadku zadzwoń pod numer 999 lub 112 bezpłatnie z każdego, również komórkowego telefonu. Operator zapyta Cię, którą ze służb ratunkowych potrzebujesz. Jeśli nie jesteś pewien, kogo powinieneś wezwać, poproś o przybycie policji. Operator następnie zapyta o Twoje imię i nazwisko, skąd dzwonicz i jaki wypadek zgłaszasz. Wykonaj dokładnie polecenia osoby przyjmującej zgłoszenie.

Police, Fire, Ambulance, Coastguard

In an emergency - dial 999 or 112 to call the Emergency Services.

Calls are free (even from mobile phones).

You will be asked which service you need: Police, Fire, Ambulance or Coastguard. If you are unsure ask for the Police.

You will be asked your name, where you are calling from, and what the emergency is.

Follow the instructions of the person dealing with your emergency call.

Policja

Zadzwoń na policję pod numer 999 lub 112 w nagłych wypadkach, np. jeśli padłeś ofiarą przestępstwa lub byłeś jego świadkiem. W sprawach nie wymagających natychmiastowej interwencji zadzwoń pod numer 08452 777 444 lub skontaktuj się z lokalnym posterunkiem policji.

Policja w Wielkiej Brytanii odpowiada za dopilnowanie przestrzegania prawa i porządku. Służby policyjne nie stanowią części wojska, są niezależne od Rządu i nie noszą ze sobą broni. Policja w Devon zawsze może skorzystać z usług tłumacza, jeśli będzie to konieczne do przeprowadzenia rozmowy.

Każda osoba przebywająca w Wielkiej Brytanii ma prawo do ochrony i bezpieczeństwa. Jeśli jesteś ofiarą jakiegokolwiek przestępstwa zgłoś to natychmiast na policję, a sprawa zostanie potraktowana poważnie i wnikliwie zbadana. Każda dzielnica posiada wyznaczonego policjanta dzielnicowego służącego pomocą i radą. Nazwisko swojego dzielnicowego (zwanego też Neighbourhood Beat manager) znajdziesz na stronie www.devon-cornwall.police.uk

Police

Call the police if you are the victim of a crime or witness a crime.

Call 999 or 112 in an emergency.

For non-emergencies call 08452 777 444 or your local Police Station.

Police in the UK are responsible for keeping law and order. They are not part of the army, they are independent from Government, and they do not usually carry guns. All police in Devon can call an interpreter if they need one to speak to you.

Everyone in the UK has the same right to safety and protection. If you are a victim of any crime report it to the police. The matter will be taken seriously and investigated thoroughly. Each neighbourhood has a designated police officer to offer help and advice. To find your local police officer (called a Neighbourhood Beat Manager), visit www.devon-cornwall.police.uk.

Jeśli ktoś jest wykorzystywany lub padnie ofiarą ataku z powodu narodowości, koloru skóry, wyznania, orientacji seksualnej czy niepełnosprawności, mówi się wtedy o tzw. hate crime czyli przestępstwie z nienawiści. Tego rodzaju zachowanie jest niedopuszczalne w tym kraju; jeśli padłeś ofiarą takiego przestępstwa, zgłoś incydent na policji po to, by sprawa została wnikliwie zbadana i by zapobiec podobnym zdarzeniom w przyszłości.

If someone is abused or attacked because of their nationality, skin colour, religion, sexual orientation or disability it is referred to as a hate incident or a hate crime. It is not acceptable in this country. Please report it to the police and they will investigate. It will also help the police to stop similar things happening to other people.

Wsparcia i informacji dla ofiar rasizmu w Devon udzielają również:

Support and advice for victims of racism in Devon is also provided by:

Devon REC	01392 422566	www.devonrec.org
(Racial Equality Council)		devonrec@devonrec.org
(Rada do spraw równości rasowej)		
Olive Tree Association	01392 253738	http://diversedevon.org
Plymouth REC	01752 224555	www.plymouthrec.org
(Racial Equality Council)		enquiries@plymouthrec.org
(Rada do spraw równości rasowej)		
The Monitoring Group	01803 203525	www.monitoring-group.co.uk
Torbay		rrp@monitoring-group.co.uk

By zgłosić przestępstwo bez podawania swoich danych osobowych zadzwoń:

(To report a crime without having to give your name call)

Crimestoppers 0800 555 111

Niektóre aspekty prawa brytyjskiego mogą się zasadniczo różnić od prawa obowiązującego w Twoim kraju.

Some aspects of the law in the UK may be different.

Noże i broń

W miejscach publicznych, nawet w celu obrony własnej, nie wolno Ci mieć przy sobie żadnej broni; tj. broni palnej, niektórych rodzajów noży, gazu pieprzowego, gazu łzawiącego oraz żadnego innego rodzaju broni. Dla własnego bezpieczeństwa oraz by mieć pewność, że nie łamiesz prawa, nie noś ze sobą noża w miejscach publicznych. Jeśli obawiasz się o swoje bezpieczeństwo noś ze sobą alarm osobisty, który w momencie aktywacji wyda głośny dźwięk.

Knives and Weapons

You cannot carry weapons in a public place, not even for personal protection. This includes guns, particular types of knives, pepper spray, CS gas or any other sort of weapon. For your own safety and to make sure that you don't break the law, do not carry a knife in public. If you are worried about your safety you can carry a personal alarm which will give off a loud noise when activated.

Nielegalne narkotyki

W niektórych rejonach Wielkiej Brytanii funkcjonuje nielegalny rynek narkotykowy – nie daj się w niego wciągnąć. Nie eksperymentuj z nielegalnymi substancjami; możesz zaszkodzić swojemu zdrowiu jak również zostać aresztowany przez policję.

Illegal Drugs

There is an illegal drug culture in some areas of the UK. Do not get involved. Do not experiment with illegal drugs: they are bad for your health and could result in you being arrested by the Police.

Alkohol

Jeśli po spożyciu alkoholu Twoje zachowanie jest niewłaściwe lub nie jesteś w stanie sam o siebie zadbać, możesz zostać aresztowany przez policję.

Sprzedaż bądź dostarczanie alkoholu młodzieży poniżej 18 roku życia jest nielegalne. Policja ma prawo wnieść oskarżenie przeciwko każdej osobie dopuszczającej się takiego zachowania.

Alcohol

If you drink so much that your behaviour becomes unreasonable, or you are not capable of looking after yourself you could be arrested by the Police.

It is illegal to buy or supply alcohol to anyone under the age of 18. The Police will prosecute anyone found supplying alcohol to young people.

Bezpieczeństwo własne

- Nie noś przy sobie ani nie przechowuj w domu dużej ilości pieniędzy. Większość pracodawców przechowuje dla Ciebie pieniądze lub zdeponuje na koncie bankowym.
- Nie noś przy sobie rzeczy wartościowych, chyba, że jest to konieczne.
- Nie pij zbyt dużych ilości alkoholu, jako, że w ten sposób narażasz się na większe niebezpieczeństwo.
- Za wszelką cenę unikaj nielegalnych leków i narkotyków.

Personal Security

- Do not keep large amounts of money at home or carry it with you. Many employers will keep money for you or put it in a bank account.
- Do not carry valuables with you unless you have to.
- Don't drink too much alcohol as you put yourself at risk.
- Avoid illegal drugs at all costs.

Jeśli wydaje Ci się, że sytuacja, w której się znalazłeś może okazać się dla Ciebie niebezpieczna oddal się, bądź zadzwoń na policję. Nie bierz sprawiedliwości w swoje ręce, gdyż sam możesz paść ofiarą.

If you are in a situation which looks like it might become violent, walk away or call the Police. Do not take the law into your own hands – you may get yourself into trouble or hurt.

Pożar

Na wypadek pożaru zadzwoń pod numer 999 lub 112 i poproś o Fire Brigade (straż pożarna).

Fire

If there is a fire call 999 or 112 and ask for the Fire Brigade.

Straż pożarna może dokonać również inspekcji przeciwpożarowej w Twoim miejscu zamieszkania lub miejscu pracy.

Zadzwoń pod bezpłatny numer 0800 73 11 822 www.dsfire.gov.uk

Informacje na temat bezpieczeństwa www.fire.gov.uk

pożarowego w językach obcych

The Fire Brigade can also do a fire safety check on the place where you live or the place where you work.

Call (free) 0800 73 11 822 www.dsfire.gov.uk.

For fire safety information www.fire.gov.uk.

in other languages

Podstawowe wskazówki przeciwpożarowe

- Upewnij się, że w Twoim miejscu zamieszkania jest sprawnie działający alarm przeciwpożarowy.
- Upewnij się, że wiesz, gdzie znajdują się wyjścia ewakuacyjne w Twoim budynku.
- Trzymaj klucze w bezpiecznym miejscu, żebyś mógł je łatwo znaleźć jeśli będą potrzebe.
- Zawsze dogaszaj dokładnie papierosy i świece.
- Wyłączaj na noc urządzenia elektryczne, jeśli nie są używane.

Basic fire safety information.

- Make sure there is a smoke alarm where you live, and that it works.
- Make sure you know how to get out of your home if there is a fire.
- Keep any keys for doors or windows in safe places where you can get at them if you need to use them.
- Put out cigarettes and candles properly.
- Switch off electrical appliances if you are not using them

Plan działania na wypadek pożaru

W wypadku pożaru, Twoje szanse na uratowanie się zależą od tego, jak szybko i bezpiecznie będziesz w stanie opuścić miejsce. Bądź zatem przygotowany – miej plan działania:

- Zastanów się, w jaki sposób bezpiecznie i jak najszybciej możesz się wydostać z każdego pomieszczenia w Twoim domu.
- Nie blokuj dróg ucieczki zbędnymi przedmiotami.
- Klucze do drzwi i okien trzymaj w ich pobliżu.
- Z grupą współlokatorów lub członkami swojej rodziny ustal, co powinniście zrobić w przypadku wybuchu pożaru lub aktywacji alarmu przeciwpożarowego w nocy.

Przemyśl swoje działania dzisiaj – jutro może być za późno.

Fire Action Plan

If a fire does occur, your chances of survival will depend on how quickly and safely you are able to get out. Be prepared – plan ahead:

- Work out the escape route from each room in your accommodation.
- Keep escape routes clear of obstructions
- Ensure that any keys required are close to locks in doors, windows etc.
- As a group or family, discuss what to do if fire breaks out or the smoke alarm sounds in the night.

Plan today – tomorrow may be too late.

Przed pójściem spać

Upewnij się, że Twoje mieszkanie lub dom jest bezpieczny:

- Zgaś wszystkie świeczki.
- Wyłącz wszystkie urządzenia elektryczne, których działanie nie jest niezbędne w nocy.
- Ugaś dokładnie wszystkie niedopałki papierosów, opróżnij popielniczki do metalowego pojemnika i wystaw na zewnątrz.
- Zamknij wszystkie drzwi wewnątrz mieszkania (tj. drzwi do poszczególnych pokoi, łazienki itp. żeby zapobiec ewentualnemu rozprzestrzenianiu się ognia).

Twoje życie jest największą wartością! Mieszkanie można zastąpić innym - drugiego życia nie dostaniesz.

Bedtime Routine

Make sure your accommodation is safe before going to bed:

- Extinguish all candles.
- Make sure that all kitchen appliances, and other electrical appliances that are not required, are switched off.
- Extinguish all cigarettes, empty ashtrays into a metal bin and put it outside.
- Close all internal doors.

Your life is your most precious possession. Your accommodation can be replaced – you can't!

Jeśli pożar odetnie Ci drogę ucieczki

- Udaj się do pomieszczenia oddalonego jak najbardziej od miejsca pożaru; najlepiej takiego, w którym znajduje się telefon.
- Zamknij drzwi i zablokuj wszystkie szczeliny wokół nich przy pomocy poduszek, kołder itp.
- Zadzwoń po straż pożarną podając swoją dokładną lokalizację w budynku.
- Otwórz okno i staraj się zwrócić uwagę ludzi krzycząc 'FIRE!'
- Jeśli jedyną możliwą drogą ucieczki jest okno, najpierw wyrzuć za okno miękkie przedmioty (np. materac) aby zamortyzować upadek. Następnie obniż się tak, by jak najbardziej zmniejszyć dystans i opuść się w dół, ale nie skacz!

If you are Trapped by Fire

- Go to a room as far away from the fire as possible- preferably one with a phone.
- Close the door and block up any gaps around the door using pillows, duvets, etc
- Phone the Fire Brigade and tell them your exact location in the building.
- Stay by an open window and try to attract attention – shout 'FIRE!'
- If you have no way out except the window, first throw out soft things, such as a mattress, to break your fall. Then lower yourself from the window and drop – do not jump!

Pogotowie Ratunkowe

Zadzwoń pod numer 999 lub 112 i poproś o wysłanie karetki jeśli ktoś jest w niebezpieczeństwie śmierci, lub nie jest w stanie o własnych siłach dotrzeć do szpitala.

Operator zapyta Cię:

- Z jakiego numeru dzwonisz?
- Gdzie dokładnie należy wysłać karetkę?
- Co się stało?

Pamiętaj, że podanie niewłaściwego lub niedokładnego adresu wydłuża czas oczekiwania na przybycie pomocy. Twoja wiedza o tym, gdzie jesteś może uratować komuś życie.

Ambulance

Call 999 or 112 and ask for the Ambulance Service if you think someone is going to die or is too ill or injured to get to hospital by themselves.

The Ambulance Call Operator will ask 3 important questions:

- What is the telephone number you are calling from?
- Where is the exact location that an ambulance is required?
- What is the problem?

Remember vital minutes can be lost if inaccurate addresses are given. Knowing the address of where you are could be a lifesaver

ICE (In Case of Emergency) – W nagłym wypadku

Jeśli nosisz przy sobie telefon komórkowy, pod hasłem ICE zachowaj numer osoby, z którą ekipa pogotowia ratunkowego lub inne osoby mogą się skontaktować w nagłym przypadku, lub gdy Ty nie jesteś w stanie rozmawiać.

Jeśli to możliwe, upewnij się, że osoba, którą wybierzesz jako Twój kontakt potrafi mówić po angielsku.

ICE (In Case of Emergency)

If you carry a mobile phone, store an emergency contact under ICE in the phone book.

ICE stands for 'In Case of Emergency', and can be used by ambulance staff to find out information about you if you are injured and can't speak to them.

If you can, try to make sure the person you choose to nominate as your emergency contact can speak English.

Straż przybrzeżna

Wybierz numer 999 lub 112 i poproś o straż przybrzeżną w wypadkach mających miejsce w pobliżu, lub na nadbrzeżu, na morzu, lub na łodziach. Straż nadbrzeżna może uratować osoby, które spadły z klifu, lub którym fale przyływu odcięły drogę powrotu.

Coastguard

Call 999 or 112 and ask for the Coastguard for incidents on or near the coast, in the sea, or on boats. The Coastguard can rescue people who have fallen down cliffs or are trapped by the tide.

Służby ratunkowe – przydatne słowa i wyrażenia
Emergency Services – useful words and phrases

Skąd dzwonicz? Where are you calling from?	Potrzebuję tłumacza. I need an interpreter
Dzwonię z... I'm calling from.....	Ofiara Victim
Jaki wypadek się wydarzył? What is the emergency?	Świadek Witness
Potrzebuję policję. I need the police.	Nagły wypadek Emergency
Potrzebuję pogotowie ratunkowe. I need an ambulance.	Wypadek Accident